

Cinwaanka **Gaadiidka Ardayda:**

1. **U-qalmitaanka Gaadiidka** - Degmada 196 waxay ku qaadi doontaa ardayda dhexdeeda xuduudaha ay dejiiyeen qawaaniinta iyo xeerarka gobolku. Ardayda aan u-qalmin sida ku cad tilmaamaha qaybtan waxay tixraaci karaan Qaybta 14, Ikhtiyaarka Adeegga Gaadiidka Lacagta ah. Ardayda soo socota ayaa uqalma gaadiid.
 - 1.1 Ardayda Dugsiga Hoose (dugsiga barbaarinta ilaa fasalka shanaad) - Ardayda dhigata dugsiga hoose ee degan meel in ka badan hal mayl u jirta dugsiga ay dhigtaan.
 - 1.2 Ardayda Dugsiga Dhexe (fasalada lixaad ilaa sideedaad) - Ardayda dhigata dugsiga dhexe ee degan meel in ka badan hal iyo badh mayl u jirta dugsiga ay dhigtaan.
 - 1.3 Ardayda Dugsiga Sare (fasalada sagaalaad ilaa 12) - Ardayda dhigata dugsiga sare ee degan meel in ka badan hal iyo badh mayl u jirta dugsiga ay dhigtaan.
 - 1.4 Masaafada ardayga ee iskuulka, sida lagu xusay siyaasadan, waxaa lagu qeexaa masaafada ugu gaaban ee ardayga degitaankiisa (halka hore ee gurigu ku kulmo wadada), iyadoo si macquul ah loo mari karo nabadjelyo, waddo ama waddo weyn oo ay heli karaan dadweynaha, iridda loo qoondeeyey ee dugsiga aagga ardaygu dhigto. Haddii qayb ka mid ah halka hore ee guriga la deggen yahay ay ku kulmaan waddada ay ka baxsan tahay masaafadan, ardayga waxaa la siin doonaa bas uu ku tago ama uga yimaado dugsiga.
 - 1.5 Haddii degmadu u aragto in ardaygu la kulmi karo ammaan daro dugsiga ah, tilmaamaha kore waa la waafajin karaa. Tixraac Qeybta 4 ee Xeerka Maamulka 707.2AR, Badbaadada Baska Dugsiga, wixii faahfaahin ah.
 - 1.6 Gaadiid loogu talagalay Ardayda Dugsiga Hoose ee Xannaano-maalmeedka
 - 1.6.1 Gaadiid ayaa la siin doonaa oo keliya dugsiga hoose ee aagga kaqeybgalka ee xannaanada carruurtu ku taal.
 - 1.6.2 Daryeel maalmeedka waxaa loo tixgelin doonaa inay la mid yihiin guryaha kale ee la deggan yahay marka la go'aaminayo masaafada iyo meelaha basku istaago.
 - 1.6.3 Gaadiid ayaa la bixin doonaa haddii xannaanada carruurtu buuxiso tilmaamaha u-qalmitaanka sida ku xusan qaybta 1.1 ee kor ku xusan iyo raacitaanka tilmaamaha jidadka basaska sida ku xusan Qaybta 3 ee hoose.
2. **Ammaanka** - Badbaadada ardayda ayaa ah waxa ugu weyn ee laga baaraandego ee barnaamijka gaadiidka ee Degmada 196.
 - 2.1 Akhlaaqda Ardayga - raacida baska iskuulku waa mudnaan, maahan xaq. Ardayda waxaa laga filayaa inay raacaan isla heerarka akhlaaqda inta ay raacaan gawaarida degmada dugsiga sida laga filayo dhismaha iskuulka ama howlaha iskuulka, howlaha ama dhacdooyinka, iyo qawaaniinta gaarka ah ee badbaadada gaadiidka. Dhammaan sharciyada iskuulka ayaa dhaqan gala inta ardaygu raacayo gaariga degmada ama joogsiga baska dugsiga.

- 2.1.1 Ardayda ayaa lagu wargalin doonaa oo looga baahan yahay inay u hogaansamaan gaadiidka iyo xeerarka kale ee dhaqanka ardayda degmada si looga caawiyo hubinta amniga ardayda iyo shaqaalaha gaadiidka. Arday kasta oo ku xadgudba sharciyada waxaa loo diidi karaa iskuulka ama xuquuqaha gaadiid iyadoo lala socodsiinayo waalidkieed ama ilaaliyheeda. (Kafiiri Shuruucda Maamulka 503.3AR, Filashooyinka Akhlaaqda Ardayga iyo Cawaaqibka Akhlaaq xumada, wixii macluumaad dheeri ah.)
- 2.1.2 Haddii mudnaanta gaadiidka ardayga loogu diido si kumeelgaar ah ama rasmi ah iyadoo ay sababtay akhlaaq xumo, waalidka ama ilaaliyaha ardayga ayaa mas'uul ka noqon doona gaadiida uu ardaygu ku imanayo iyo midka uu kaga imanayo dugsiga.
- 2.1.3 Nidaamyada ku xusan Qeypta 2.1.2 ee kor ku xusan waa la waafajin doonaa, sida ay u baahan yihiin sharciyada iyo qawaaniinta federaalka iyo gobolka, ee loogu talagalay ardayda waxbarashada gaarka ah ee leh qorshooyinka waxbarasho ee shaqsiyeed (IEPs). Wixii macluumaad dheeraad ah, kafiiri Qeypta 6 ee hoos ama Xeerka Maamulka 503.3.1AR, Ardayda Waxbarashada Gaarka ah: Cawaaqibka akhlaaq xumada
- 2.1.4 Dugsiyada aan dawliga ahayn iyo kuwa jaartarka ah ayaa ogeysiin doona ardayda ka heleysa adeegyada gaadiidka degmada 196 ee looga baahan yahay inay u hoggaansamaan anshaxa basaska dugsiga iyo siyaasadaha edbinta ee Degmada 196 ee lagu sharaxay Xeerarka Maamulka ee 707.2AR, Badbaadada Baska Dugsiga iyo 503.3AR, Filashada Habdhaqanka Ardayga iyo Cawaaqibka akhlaaq xumada .

2.2 Tababarka Amniga

- 2.2.1 Degmadu waxay horumarin doontaa oo ay hirgelin doontaa barnaamijyo si loogu wargaliyo ardayda iyo dadweynaha arrimaha amniga ee la xiriira gaadiidka ardayda.
- 2.2.2 Degmadu waxay ardayda ka diiwaangashan xanaanada illaa iyo fasalka 10 siin doontaa tababar ku habboon basaska iskuulka ee da'da ku habboon ee fikradaha soo socda:
 - 2.2.2.1 Gaadiidka baska iskuulku waa mudnaan mana ahan xaq;
 - 2.2.2.2 Shuruucda degmada ee ku saabsan anshaxa ardayda iyo nabadgelyada baska dugsiga;
 - 2.2.2.3 Anshax ku habboon inta la saaranyahay baska dugsiga;
 - 2.2.2.4 Aagagga halista ah ee ku xeeran baska dugsiga;
 - 2.2.2.5 Nidaamyada si nabadgelyo ah loo raaco loona dego baska dugsiga;
 - 2.2.2.6 Nidaamyada loo maro waddada nabdoon ama isgoyska waddada, iyo
 - 2.2.2.7 Ka bixida baska dugsiga.
- 2.2.3 Jadwalka Tababarka Amniga
- 2.2.3.1 Dhammaan ardayda ka diiwaangashan xanaanada illaa fasalka shanaad ee lagu qaado baska dugsiga lana qoro inta lagu jiro toddobaadka koowaad ama labaad ee dugsiga waa inay helaan tababar baska dugsiga dhammaadka toddobaadka saddexaad ee dugsiga.

- 2.2.3.2 Degmadu waxay ardayda ka diiwaangashan xanaanada illaa iyo fasalka 10 siin doontaa tababar ku habboon basaska iskuulka ee da'da ku habboon ee fikradaha soo socda:
 - 2.2.3.3 Dhamaan ardayda ka diiwaangashan xanaanada illaa fasalka shanaad ee lagu qaado baska dugsiga lana qoro inta lagu jiro toddobaadka koowaad ama labaad ee dugsiga waa inay helaan tababardhammaadka toddobaadka saddexaad ee dugsiga.
 - 2.2.3.4 Ardayda xanaanada ilaa fasalka 10-aad ee iskuulka iska qora toddobaadka labaad ee dugsiga kadib oo lagu qaado baska iskuulka waxay mari doonaan tababarka amaanka baska iskuulka ama waxay heli doonaan agabka waxbarida badbaadada baska afar todobaad gudahood maalinta ugu horeysa ee imaanshaha.
 - 2.2.3.5 Degmadu waxay siin kartaa ardayda xanaanada tababar ku saabsan badbaadada baska dugsiga kahor maalinta ugu horreysa ee dugsiga.
 - 2.2.3.6 Leyliska daadgureynta badbaadada ee ardayda safarka ah waxaa la qaban doonaa ugu yaraan laba jeer sanadkii.
 - 2.2.4 Degmadu waxay sidoo kale u fidin kartaa waxbarashada badbaadada ardayda baaskiil wadista iyo badbaadada dadka lugelynaya ardayda dhigata xanaanada illaa fasalka shanaad.
 - 2.2.5 Degmadu waxay u sameyn doontaa waafajin macquul ah tababarka baska dugsiga ardayda loo yaqaan inay ku hadlaan Ingiriisiga oo ah luqad labaad iyo ardayda naafada ah.
 - 2.2.6 Manhajka waxbarashadda ee degmada ayaa la hayaa oo loo heli karaa dib-u-eegid Waaxda Gaadiidka Degmada.
 - 2.2.7 Nuqlu ka mid ah xeerarka baska dugsiga iyo joogsiga basaska ayaa laga heli doonaa websaydhka degmada. Waalidiinta iyo dadka ardayda masuulka ka ah waxaa laga codsanayaa inay dib ula fiiriyaan sharciyada ardaydooda.
 - 2.2.8 Dugsiyada aan dawliga ahayn iyo kuwa jaartarka ah ee adeegsada gaadiidka degmada ayaa mas'uul ka ah tababarka amniga baska ee ardaydooda.
 - 2.2.9 Degmadu waxayu diyaarin kartaa baska iskuulka ee loogu talagalay tababbarka badbaadada baska iskuulka ee loogu talagalay dugsiyada aan dawliga ahayn iyo kuwa jaartarka ah ee degmada oo leh ardayda ka diiwaangashan xanaanada illaa fasalka 10 kuwaas oo lagu qaado baska dugsiga iyaga oo iska bixinaya kharashka dadweynaha.
 - 2.3 Isku-duwaha Gaadiidka Degmada 196 ayaa loo qoondeeyey inuu u adeego sidii Agaasimaha Badbaadada Gaadiidka Dugsiga ee degmada.
 - 2.4 Faahfaahinta lacagaha degmadu ku bixisay howlaha nabadjelyada baska dugsiga ee gaadiidka ardayda waxaa lagu hayaa Waaxda Gaadiidka Degmada oo waa la heli karaa si dib loogu eego.
3. **Wadooyinka Basaska** – Wadooyinka basaska ayaa la aasaasi doonaa sidaa darteed ma jiro arday baska raaci kara wax ka badan hal saac iyo 15 daqiiqo oo hal wado ah.
- 3.1 Joogsiga basaska ayaa laga samayn doonaa meelaha ku habboon si ardayda loogu raro iyada oo la raacayo tilmaamaha u-qalmitaanka ee lagu sharxay Qaybta 1-aad ee kore. Waalidiinta ayaa mas'uul ka ah hubinta in carruurtoodu ka soo raacaan kana soo degaan joogsiga baska ee loo qoondeeyey.

- 3.1.1 Ardayda dugsiga hoose (xanaanada ilaa fasalka shanaad) ayaa laga qaadi doonaa oo lagu dejin doonaa boosteejada baska ee loogu talagalay ee inta lagu jiro hal_mayl ee gurigooda ama xanaano maalmeedkooda. (Ardayda baska uga raacaya dugsiga markay ka qaybgalaan nashaadaadka iskuulka kadib waa la dejin doonaa si waafaqsan Qaybta 4 ee hoose.)
 - 3.1.2 Ardayda dugsiga dhexe (fasalada lixaad ilaa sideedaad) ayaa laga qaadi doonaa laguna dejin doonaa boosteejo loogu talagalay baska iskuulka ee u jira hal iyo badh mayl gurigooda. (Ardayda baska uga raacaya dugsiga markay ka qaybgalaan nashaadaadka iskuulka kadib waa la dejin doonaa si waafaqsan Qaybta 4 ee hoose.)
 - 3.1.3 Ardayda dugsiga sare (fasalada sagaalaad ilaa 12aad) ayaa laga qaadi doonaa laguna dejin doonaa boosteejo loogu talagalay baska iskuulka oo u jira hal iyo badh mayl gurigooda (Ardayda baska uga raacaya dugsiga markay ka qaybgalaan nashaadaadka iskuulka kadib waa la dejin doonaa si waafaqsan Qaybta 4 ee hoose.)
 - 3.1.4 Marka laga reebo gaadiidka ardayda waxbarashada gaarka ah, basaska guud ahaan lama hoos marin doono cul-de-sacs sababo la xiriira qatarta amaanka caruurta yaryar iyo hantida ay keeneen baska leexashada iyo / ama ku soo noqoshada aag yar. Si kastaba ha noqotee, iyadoo la raacayo Qeybaha 3.1.1, 3.1.2 iyo 3.1.3 ee kor ku xusan, basaska iskuulka waxaa la marsiin doonaa cul-de-sacsyada kuwaas oo hal mayl dheer ama ka dheer.
- 3.2 Marka laga reebo - marka laga reebo kiisaska hoos ku xusan ama xaalad deg deg ah, ardayga waxaa laga sii deyn doonaa baska iskuulka oo keliya barta baska ee loogu talagalay ama dugsiga.
- 3.2.1 Ardayda waxaa laga qaadi karaa ama la geyn karaa meel aan ka aheyn joogsigooda caadiga ah ee baska kaliya markii ay qoraal weydiistaan waalidka ama ilaaliyaha ardayga oo ay ogolaadaan maamulaha dugsiga ee ku habboon Codsi qoraal ah waa in la soo gudbiyaa mar kasta oo la doonayo meel la dhito ama meel laga qaado oo ka duwan.
 - 3.2.2 Degmadu waxay bixin doontaa gaadiid geyn doonta iyo / ama ka imaan doonta hoyga daryeel-bixiyaha xanaanada cunugga ee dugsiga hoose keliya haddii deggenaanshaha uu buuxiyo tilmaamaha u-qalmitaanka gaadiidka sida lagu xusay Qeybta 1.
 - 3.2.3 Degmadu waxay u fidin doontaa gaadiid ardayda barnaamijka shaqada dugsiga sare inta udhaxeysa iskuulka ardayga iyo goobta shaqada.
4. **Gaadiidka Dugsiga Kadib ee laga yimaad dugsiga ilaa guriga** - Gaadiidka waxaa lagu bixin karaa salka xadidan ardayda dhigata fasalada K ilaa 12 ee sii joogaya dugsiga kadib si ay ugaqaybqaataan hawlqabadyada dugsiga. Joogsiga basaska ayaa laga samayn doonaa meelaha ku habboon si ardayda loogu raro iyada oo la raacayo tilmaamaha u-qalmitaanka ee lagu sharxay Qaybta 1-aad ee kore. Markii adeeggan la helo, ardayda waxaa lagu dejin doonaa boosteejo baska loo qoondeeyey oo u jira hal mayl gurigooda
5. **Jaarterka Gaadiidka** - Iskuulada iyo waaxaha degmadu waxay ka codsan karaan sharciyeenta waaxda gaadiidka aan ka aheyn inta udhaxeysa guriga iyo dugsiga.

6. **Gaadiidka loogu talagalay Ardayda Waxbarashada Gaarka ah / Ardayda Naafada ah -**
Barnaamijka gaadiidka ardayda naafada ah wuxuu ka koobnaan doonaa dhammaan adeegyada gaadiidka la oggol yahay, degmada iyo qandaraasleyaasha, ee looga baahan yahay inay qaadaan ardayda naafada ah. Ardayda noocas ah waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, ardayda degmada ee leh naafonimo jireed, maskaxeed iyo / ama shucuur ku meel gaar ah ama joogto ah.
7. **Wareejinta Gaadiidka Ardayda** - Ardayda dhigata dugsi aan ahayn dugsiga ku yaal aaggooda ku saleysan beddelaad degmo oo la oggolaaday waxaa lagu qaadi karaa iyada oo la raacayo tilmaamaha Nidaamka 502, Bedelka Ardayda.
8. **Gaadiidka Ardeyda ee aan Dawliga ahayn iyo kuwa Axdigaa ah**
 - 8.1 Adeeg gaadiid ayaa la siin doonaa ama looga imaan doonaa dugsiga ardayda degmada ee dhigta iskuullada aan dawliga ahayn iyo kuwa jaartarka ah ee ku yaal xuduudaha degmada, iyo ardayda degmada ah ee dhigta iskuullada aan dawliga ahayn iyo kuwa jaartarka ah ee ka baxsan xuduudaha degmada, haddii la codsado, iyadoo la raacayo sharciga gobolka.
 - 8.2 Maamulka degmadu sanad walba, iyo hadba sida loogu baahdo, wuxuu kala tashan doonaa howlaha ku saabsan howlaha gaadiidka, hase yeeshe, go'aamada ugu dambeeya waxay ku xiran yihiin ikhiyaarka, xakamaynta iyo maaraynta degmada.
9. **Gaadiidka Dadka Aan Ahayn Ardayda** - Marka laga reebo kiisaska hoos ku xusan, ardayda kaliya ee degmadu u qoondeysay baska dugsiga ayaa lagu qaadi doonaa baska dugsiga.
 - 9.1 Shaqaalaha degmada 196 ayaa loo oggol yahay inay raacaan basaska dugsiga ujeeddooyin rasmi ah oo keliya.
 - 9.2 Dadka kale waxaa loo oggol yahay inay raacaan basaska iskuulka oo keliya ogolaanshaha maamulaha ama wakiilka.
10. **Shaqaalaha Gaadiidka Ardayda** - Shaqaalaha degmadu waxay u qaadi karaan ardayda degmada iyaga u gaar ah, degmadu leedahay, ama qandaraas (kireysan) Nooca III gaari (baabuur ama gaari yar) oo loogu talagalay howlaha jadwalka leh sida howlaha manhajka, safarada banaanka iyo xaaladaha kale, sida la oggol yahay maamule.
 - 10.1 Gaadiidka ardayda ee shaqaalaha degmada ee gawaaridooda gaarka ah ama kirada ah ayaa loo oggolaan karaa haddii shaqaalaha iyo gaariga ay la kulmaan tilmaamaha federaalka, gobolka iyo degmada, sida lagu qeexay Xeerka Maamulka 707.12AR, Gaadiidka Ardayda ee Shaqaalaha Nooca III (Car ama Van) Gawaarida.
 - 10.2 Gaari yar ama bas ah oo loo beddelay awoodda kuraasta ee 10 ama ka yar oo shaqaale u adeegsan karo inuu ku qaado ardayda Ogosto 1, 1999 ama ka ib, waa in markii hore la soo saaray si loogu hoggaansamo heerarka nabadgelyada rakaabka.
 - 10.3 Degmadu si ogaal ah uma oggolaan doonto shaqaale inuu ku qaado ardayda gaari Nooca III ah haddii qofka lagu xukumay dembi isaga u qalma inuu ka shaqeyyo baska dugsiga.
11. **Ardayda Raacda Gawaarida aan Ka aheyn Kuwa Degmadu Bixisay**
 - 11.1 Waa mas'uuliyada waalidka ama wakiilka (ama mas'uuliyada ardayga qaangaarka ah ee da'diisu tahay 18 ama ka weyn) in la bixiyo gaadiid u dhixeyya barta iskuulka marka ardaydu u baahdaan inay ka baxaan hal xarun dugsi oo ay u raacaan sababo waxbarasha inta lagu jiro maalinta dugsiga. Degmadu waxay u oggolaan doontaa ardayda inay u safraan inta u dhixeyya aagaggaa dugsiga (marka laga reebo ku sharraxan Qaybta 11.2 ee hoose) haddii ardayga waalidkiis ama ilaliyeesiisa, ama ardayga weyn ee da'diisu tahay 18 ama ka weyn, saxeexdo sii-daynta degmada ee

foomka mas'uuliyadda (Nidaamka 707.13P, Siidaynta Mas'uuliyadda Ardayda Isu daabulaysa Goobaha Iskuulka Inta lagu Jiro Maalinta Dugsiga).

- 11.2 Ardayda looma oggolaan doono inay u kaxeeyaan ama uga imaanayaan dhismaha guryaha ardayda aasaasiga ah marka laga reebo inay dhigaan ama soo qaadaan arday dhigta iskuulka dhismahaas, ama inay kaqeybqaataan barnaamij gaar ah (sida latalin ama umeerin) shaqaalaha ama ardayda dhismahaas.

12. Dayactirka Baska

- 12.1 Dhammaan basaska ay degmadu leedahay waxaa lagu ilaalin doonaa xaalad nabadjelyo oo lagu shaqeynayo iyadoo loo marayo dayactir iyo ka-hortag nidaamsan oo ka-hortag iyo barnaamij kormeer ah, waxaana kormeeri doona sannad kasta Ilaalada Gobolka Minnesota.
- 12.2 Kormeerka safarka maalinlaha ah ee gawaarida iyo qalab gaar ah ayaa loo baahan doonaa. Qofka kormeerka sameynaya waa inuu si dhakhso leh uga warbixiyaa cilladaha si dhakhso leh loo saxo.
- 12.3 Baabuur kasta oo loogu talagalay inuu qaado in ka badan 10 rakaab ah waa inuu buuxiyaa dhammaan shuruudaha sharciga ee baska dugsiga.
- 12.4 Gawaarida Nooca III - Gaari Nooca III ah waxaa lagu qeexaa inuu yahay gaari ama van loogu talagalay inuu qaado 10 rakaab ah ama ka yar.
- 12.4.1 Gaari kasta oo Nooca III ah oo loo adeegsado in lagu qaado ardayda waa inuu qaataa dhammaan qalabka gurmadka, oo ay ku jiraan dab-bakhtiiye, xirmada gargaarka degdegga ah, xirmooyinka nadiifinta dheecaannada jirka, toosh iyo saddex-xagalka digniinta degdegga ah.
- 12.4.2 Haddii ay leedahay degmadu, magaca degmada ayaa si cad loogu dhejin doonaa dhinaca gaadhiga.
- 12.4.3 Dhammaan gawaarida nooca III-ga ah ee degmadu leedahay ayaa si sax ah loo sharciyeyn doonaa, caymis iyo baaritaan lagu sameyn doonaa

13. Wadayaasha Basaska Iskuulka iyo Chaperones

- 13.1 Mas'uuliyadaha - Dhammaan wadayaasha basaska iyo jaangooyoyinku waxay si habboon ugu diyaarsan doonaan, jir ahaan iyo maskax ahaanba, maalin kasta si ay u gutaan waajibaadkooda loo baahan yahay ee lagu sharaxay Buugga Shaqaalaha Waaxda Gaadiidka ee Degmada 196. Waajibaadkaas waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, waxyaabaha soo socda :
- 13.1.1 U shaqeynta gaariga si badbaado leh oo hufan;
- 13.1.2 Samaynta baadhitaan safarka kahor iyo ka dambeeyaa safarka kadib gaadhiga iyo qalabka qaaska ah;
- 13.1.3 Hubinta nabadjelyada, daryeelka iyo habdhaqanka wanaagsan ee rakaabka saaran gaariga;
- 13.1.4 La kulanka xaaladaha degdegga ah iyadoo la raacayo habraaca hawlgalka;
- 13.1.5 Si wax ku ool ah ula xiriirka shaqaalaha dugsiga, ardayda, waalidiinta, saraakiisha sharci fulinta iyo wadayaasha baabuurta;
- 13.1.6 Dhamaystirka warbixinnada loo baahan yahay;
- 13.1.7 U dhammaystirka barnaamijyada tababarka loo baahan yahay si guul leh, iyo

13.1.8 Bixinta badqabka ugu badan ee rakaabka inta lagu gudajiro rarka iyo ka rogidda.

13.2 Tababar

13.2.1 Dhammaan wadayaasha basaska iskuulka cusub waxaa lasiin doonaa tababar horudhac ah, oo ay kujiraan barashada gawaarida (wadista), kahor qaadista ardayda waana inay la kulmaan aqoonta ay qeexday Waaxda Badbaadada Dadweynaha ee Minnesota Tan waxaa ka mid noqon doona tababar, hadba sida loogu baahdo, meelaha soo socda: kormeerka safarka kahor, aasaaska iyo farsamooyinka wadista baska iskuulka, gaadiidka waxbarashada gaarka ah, nidaamka degdeggaa ah, gargaarka degdeggaa ah, macluumaadka ardayga ee gaarka loo leeyahay ama sirta ah, anshaxa ardayda, xiriirka aadanaha iyo ku xadgudubka kiimikada .

13.2.2 Dhammaan wadayaasha basaska iskuulka iyo chaperones waxay heli doonaan tababar joogto ah iyagoo u hogaansamaya sharciyada gobolka iyo federaalka, siyaasada degmada dugsiga iyo baahiyaha waaxda.

13.3 Qiimeyn - Darawallada waa inay buuxiyaan heerarka ugu yar sida ay amartay Waaxda Badbaadada Dadweynaha ee Minnesota. Dhammaan darawalada waxaa la qiimeyn doonaa ugu yaraan hal mar sanadkii.

14. **Ikhtiyaarka Adeega Gaadiidka Lacagta ah**

14.1 Sharciga gobolku wuxuu u oggol yahay degmo dugsiyeedyada inay lacag ka qaadaan gaadiidka ardayda deggan meel wax ka yar laba mayl u jirta iskuulka aagga ay dhiganayaan, marka laga reebo gaadiidka shaqsiyaadka leh baahiyaha gaarka ah.

14.2 Ikhtiyaarka Gaadiidka Lacagta ah ayaa loo heli doonaa ardayda aan u-qalmin gaadiidka sida lagu sheegay Qeypta 1-aad ee kor ku xusan iyada oo loo marayo dhammaystirka nidaamka adeega diiwaangelinta khidmadda-adeegga ah (Nidaamka Degmada 707.4P, Diiwaangelinta Adeegga Gaadiidka Ardayda ee Lacagta ah).

15. **Dib-u-eegista Siyaasadda** - Siyaasaddan ayaa dib u eegi doonta ayaa lagu samayn doonaa sannad kasta waxaana loo beddeli doonaa sida ugu habboon.

- Tixraacyo:**
- Xeerarka Minnesota, 3520.1500, Gaadiid bilaash ah oo loo siman yahay oo lagu tagayo Xuduudaha Degmada
 - Sharciga Minnesota 121A.59, Gaadiidka Baska Waa Mudnaan Gaara Maaha Xaq
 - Sharciga Minnesota 123B.86, Daaweynta Sinaanta
 - Xeerka Minnesota 123B.88, Demo Dugsiyeedayada Madaxabannaan, Gaadiidka
 - Sharciga Minnesota 123B.90, Tababarka Ardayda
 - Xeerka Minnesota 123B.91, Mas'uuliyaadka Badbaadada Basaska ee Degmada Duggiga
 - Xeerka Minnesota 124D.10, Dugsiyada Charter